

Aktuellt smittskydd

Kraftig ökning av harpest den senaste veckan

PLUS Publicerad 10 september kl. 11:00 - Uppdaterad 10 september kl. 12:08

DAGENS NYHETER. [Nyheter](#) [Sverige](#) [Världen](#) [Ekonomi](#) [Kultur](#) [Sport](#) [Kli](#)

VETENSKAP

Rekordlåg immunitet ger ovanligt svår influensa

AFTONBLADET Dagens namn: Erling, Jarl

START SPORT PLUS TV NÖJE TIPSA KULTUR LEDARE

Nyheter

Anna trodde hon skulle dö av sorkfebern

Av: John Granlund [✉](#)

Smittan skenar i landet – så är läget där du bor

Svenska Dagbladet [Nyheter](#) [Näringsliv](#) [Kultur](#) [Ledare](#) [Debatt](#) [eSvD](#)

Nyheter [Sverige](#) [Världen](#) [Politik](#) [Sport](#)

RS-säsongen ovanligt svår – "ohållbar"

AFTONBLADET TISDAG 11 OKTOBER 2022 Dagens namn: Erling, Jarl

Jakten på mutationer trappas upp i Sverige

Av: TT

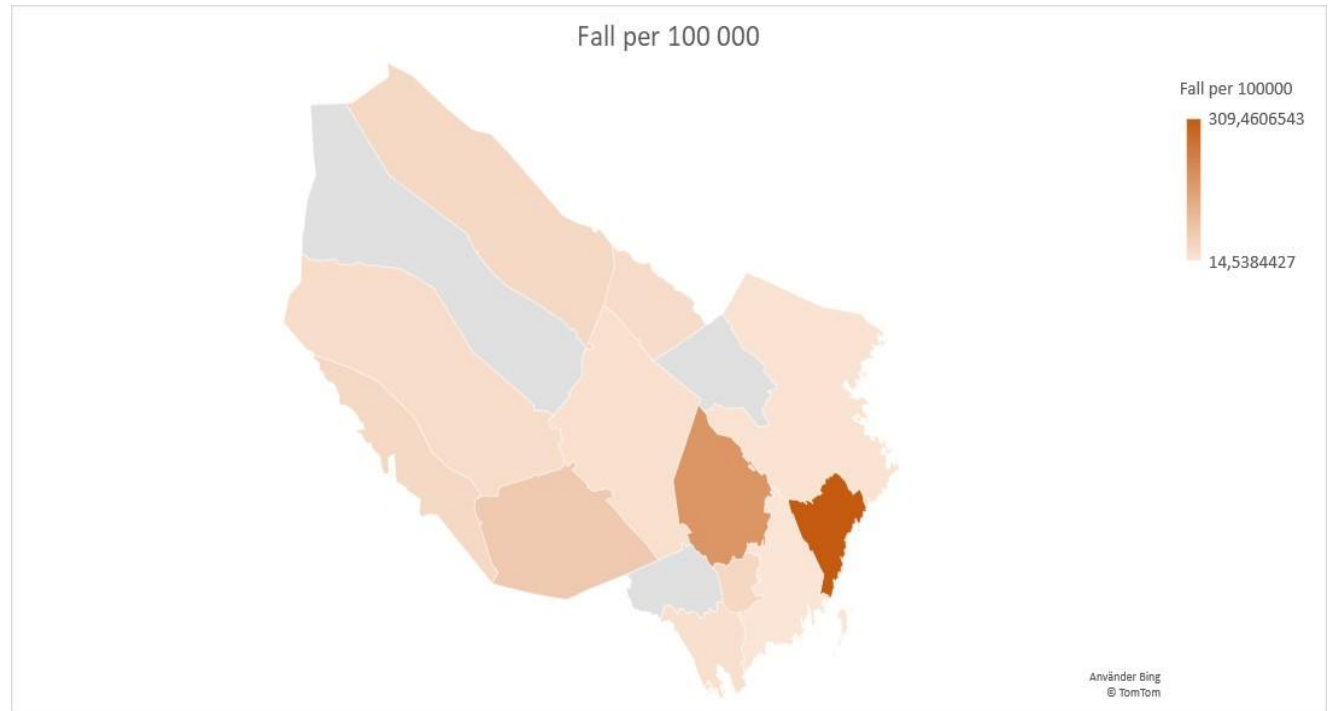
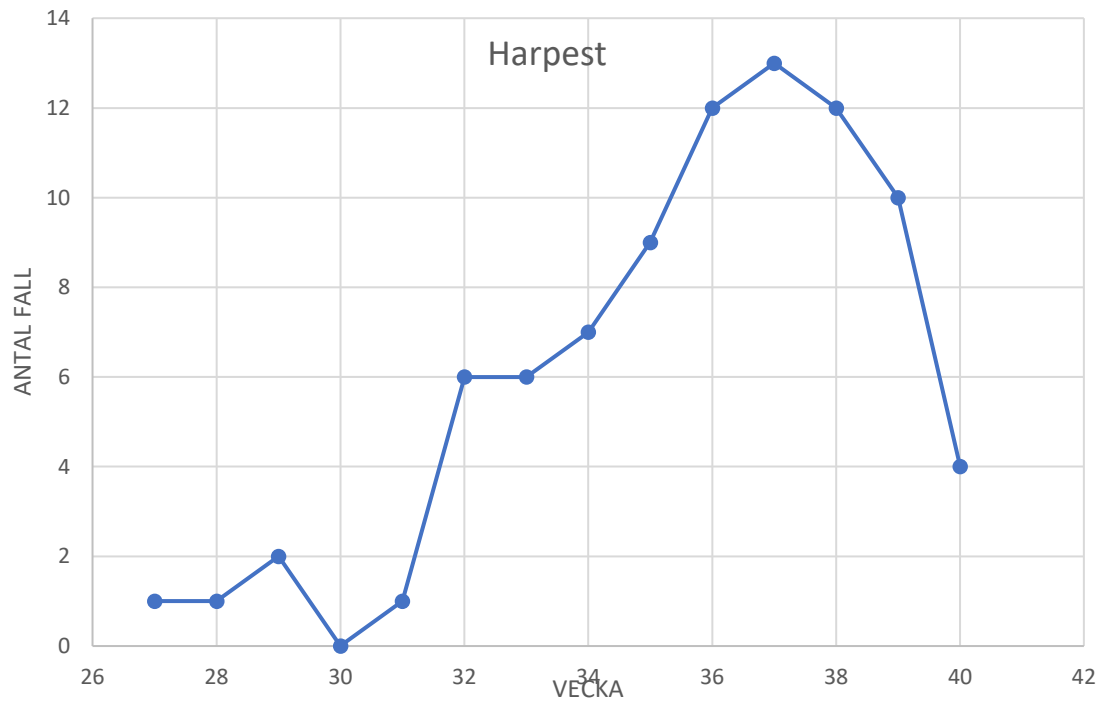
PUBLICERAD: 14 FEBRUARI 2021

Harpest - tularemi

- Ökning av harpest, 80 anmälda fall sen 1 augusti
- Förra året totalt 34 fall och år 2020 endast 16 fall
- Rapporter om döda harar positiva för harpest (SVA)
- 2015 rekordår i Vbn med 178 fall (Norrbotten hade 400)

Harpest

Harpest forts....

- Brukar kulminera i september och sedan avta
- Sprids med myggor (sår och svullna lymfkörtlar)
- Sprids även via förorenat vatten och direktkontakt smittade djur
- Inandning förorenat damm/hö mm (pneumoni)
- En del patienter har "bara feber" och förhöjda infektionsparametrar

Diagnostik

- Serologi ELISA – positiv tidigast efter (10)–14 dagar
- PCR på sår, lymfkörtlar, sputum, bronksköljvätska mm. Blod i aerob flaska.
- Tulrapid snabbtest – pos ibland efter 7 dagar (ospecifikt antikroppstest IgG & IgM)

Behandling

- Behandling:
- Ciprofloxacin 500 mg x 2 i 10 dagar. Bra att komma in tidigt med behandlingen.
- Anmälningspliktig
- Inga förhållningsregler

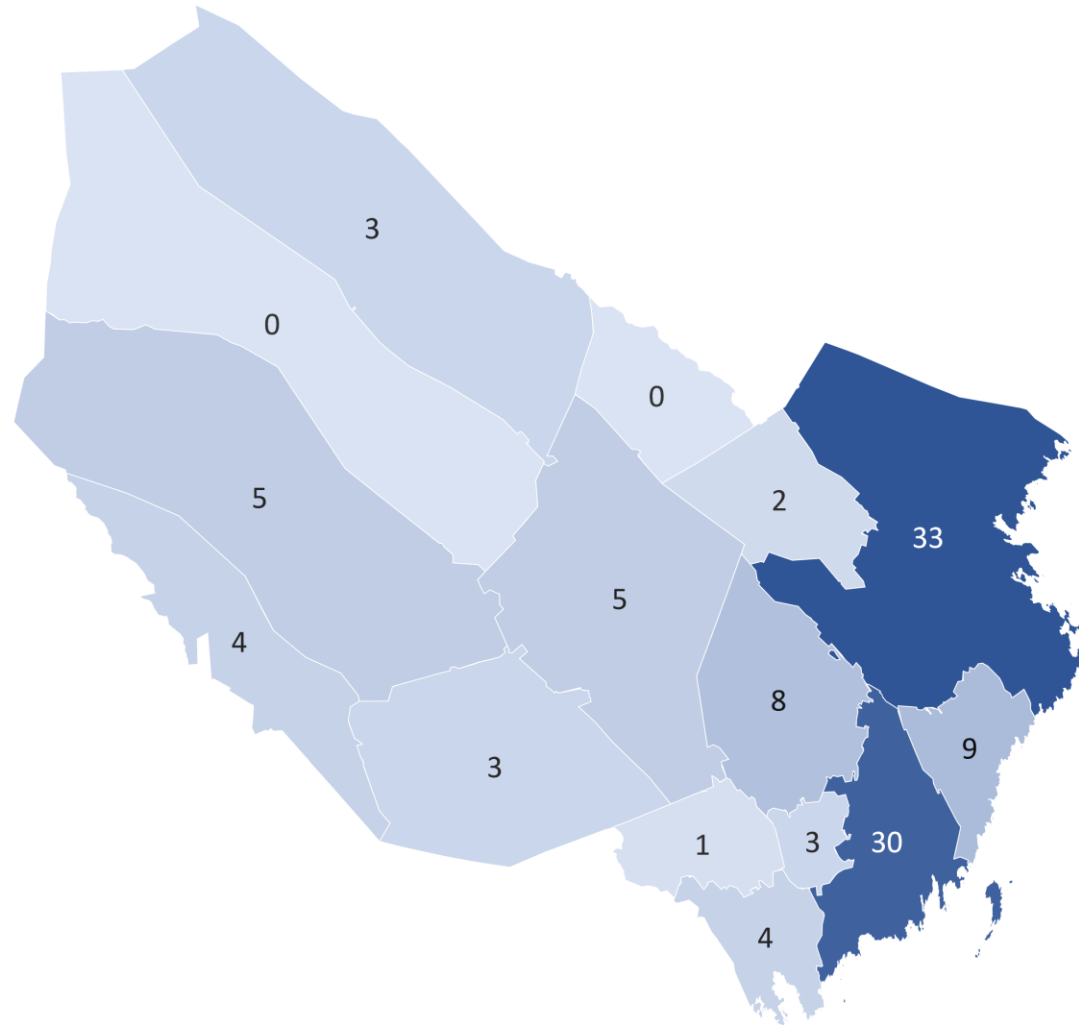

Sorkfeber

- Kraftig ökning slutet av året 2021, 45 fall i december
- Fortsatte under vinter och vår
- 2022 januari-juni 111 fall
- Hittills i år (oktober) 135 fall

Bild: Hanna Knutsson

Sorkfeber jan-juni 2022

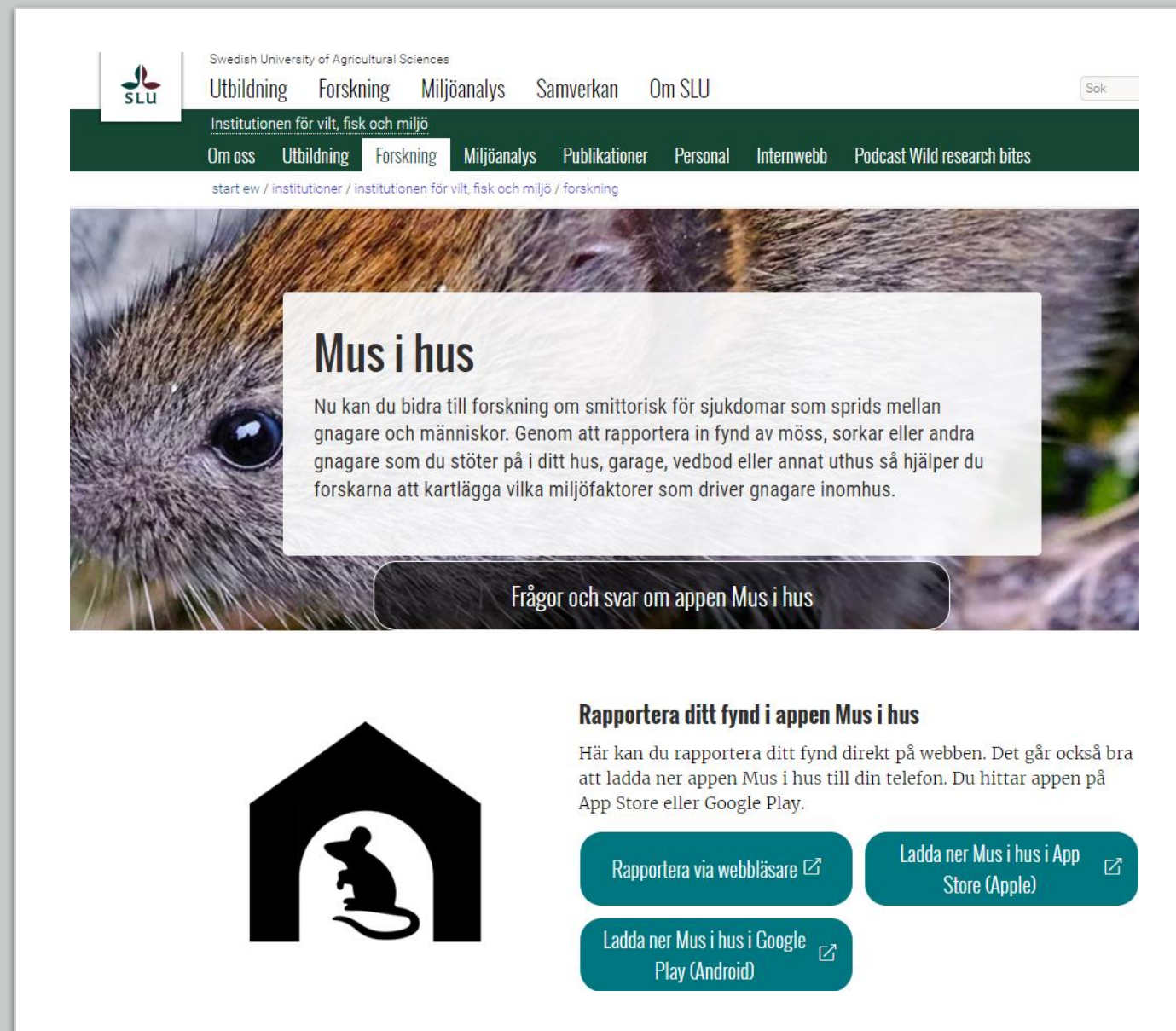

Antal fall

Sveriges lantbruksuniversitet

- Övervakar förekomst av sorkar, lämlar, möss, näbbmöss
- 2021 kraftig ökning av skogssorkar
- SLU befarade att vi skulle närma oss rekordåret 2007 då Västerbotten rapporterade nästan 700 fall av sorkfeber

The screenshot shows the SLU website page for 'Mus i hus'. The header includes the SLU logo and navigation links: 'Utbildning', 'Forskning', 'Miljöanalys', 'Samverkan', and 'Om SLU'. Below the header is a dark green navigation bar with links: 'Om oss', 'Utbildning', 'Forskning', 'Miljöanalys', 'Publikationer', 'Personal', 'Internwebb', and 'Podcast Wild research bites'. The main content area features a close-up image of a mouse's face. A white text box over the image contains the title 'Mus i hus' and a paragraph: 'Nu kan du bidra till forskning om smittorisk för sjukdomar som sprids mellan gnagare och människor. Genom att rapportera in fynd av möss, sorkar eller andra gnagare som du stöter på i ditt hus, garage, vedbod eller annat uthus så hjälper du forskarna att kartlägga vilka miljöfaktorer som driver gnagare inomhus.' Below the text box is a dark button with the text 'Frågor och svar om appen Mus i hus'. To the right, there is a section titled 'Rapportera ditt fynd i appen Mus i hus' with a paragraph: 'Här kan du rapportera ditt fynd direkt på webben. Det går också bra att ladda ner appen Mus i hus till din telefon. Du hittar appen på App Store eller Google Play.' Below this text are three buttons: 'Rapportera via webbläsare' with an external link icon, 'Ladda ner Mus i hus i App Store (Apple)' with an external link icon, and 'Ladda ner Mus i hus i Google Play (Android)' with an external link icon. At the bottom left of the page is a black silhouette icon of a mouse sitting inside a house.

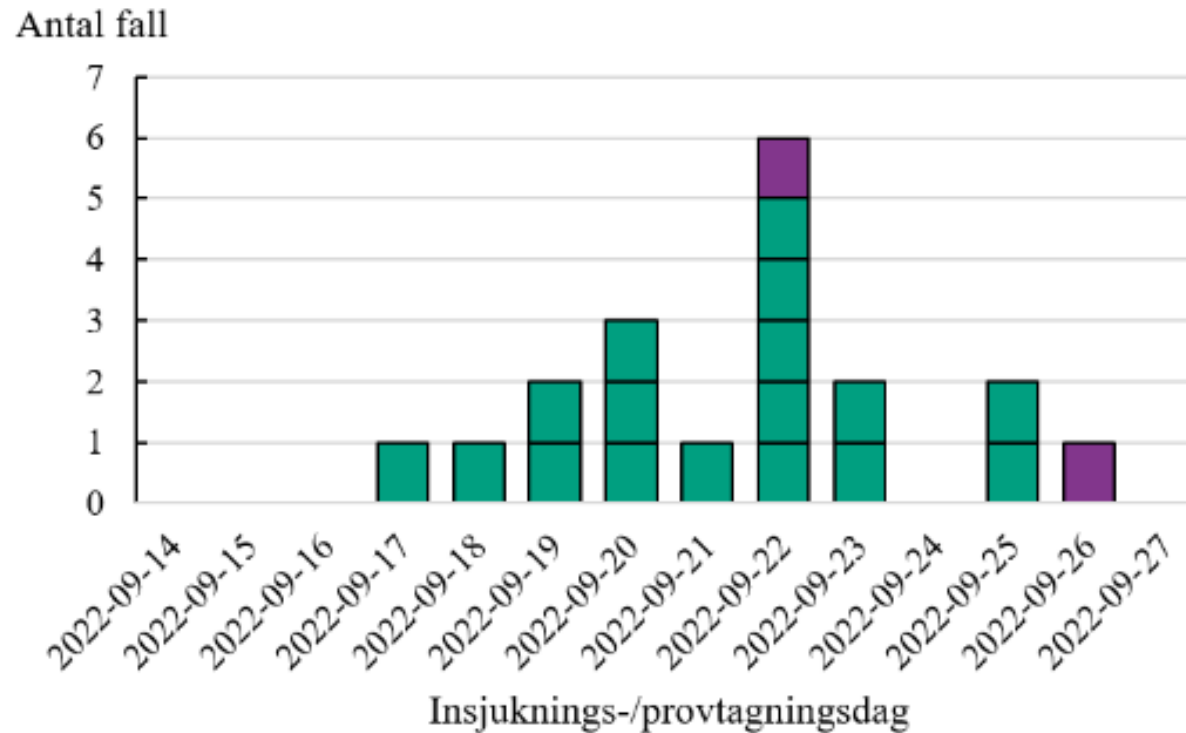
- Skogssorken är den enda kända värden
- En regnig november påverkar sorkpopulationen så att fler sorkar infekteras och fler söker sig inomhus och smittar människor (Saana Sipari, Hussein Khalil, Magnus Magnusson, Magnus Evander, Birger Hörnfeldt & Frauke Ecke. Climate change accelerates winter transmission of a zoonotic pathogen. *Ambio* (2021). <https://doi.org/10.1007/s13280-021-01594-y>)
- Istäcke istället för torrt kallt snötäcke gör att sorken letar sig inomhus

Diagnostik, behandling

- Serologi för IgM antikroppar mot Puumalavirus
- Snabbtest finns
- PCR används i vissa fall (blod)
- Endast symtomatisk behandling
- Anmälningspliktig
- Inga förhållningsregler

Salmonella utbrott Sverige, sept 2022-

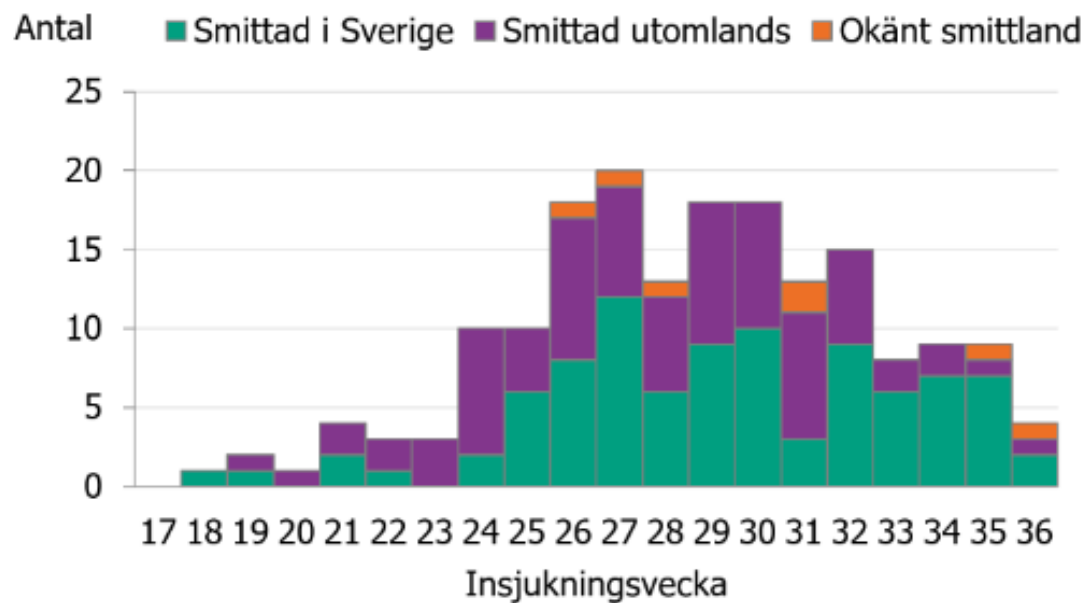
Figur 2022-10-10. Insjukningskurva för utbrottsfallen med Salmonella Typhimurium (n=19), 2022-10-10. För fall markerade i lila saknas information om insjukningsdatum och istället har provtagningsdatum angetts.

- 14-81 år
- 11 regioner
- 19 bekräftade fall
- 36 misstänkta
- 50 möjliga fall
- Utbrottsutredning pågår intervjuer, smittspårning för att försöka fastställa smittkälla
- I Västerbotten, (2 st och 4 misstänkta)

Apkoppor

Figur 2022-09-15. Antal rapporterade fall av apkoppor i Sverige per vecka för insjuknande (n=179).

- 25 sept 2022
- 65 561 fall globalt
- 105 länder
- Sista 4 veckorna
- 81,4 % Americas
- 17,6 % Europa

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/apkoppor-internationellt-maj-2022-/>

https://worldhealthorg.shinyapps.io/mpx_global/

Apkoppor och vaccin

- Jynneos (vaccin mot smittkoppor och apkoppor)
- Begränsat antal doser i Sverige och i världen
- Kan ges som postexpositionsprofylax, helst inom 4 dagar efter exponering
- Preexpositionsprofylax till framförallt MSM som står under PrEP mot HIV
- Handläggs via infektionsmottagningen och HudSTD i samarbete

Covid-19 pandemin och rekommendationer medförda minskning av andra smittor => åter i normalläge?

Diagnos	2017	2018	2019	2020	2021	2022 jan-10 okt
Campylobakter	268	189	163	107	93	130
Salmonella	50	32	39	29	7	20
Kikhosta	13	24	62	15	1	0
Pneumokockinfektion	40	43	37	17	16	26
Betahemolyserande grupp A streptokocker (GAS)	24	19	20	13	6	6
Influensa A	302	321	435	125	72	284
Influensa B	84	214	0	64	0	4

Bakteriella tarmsmittor-ny rutin

- Smittspårning sköts nu av Smittskyddsenheten
- HC kan behöva lägga in uppföljningsprov då det behövs
 - Beslutas av smittspårare
- HC lägger in prover för hushållskontakter när detta behövs
 - Kan initieras av patient själv då de fått diagnos
 - Eller av läkare då hen informerar patient om provsvaret
 - Eller efter beslut av smittspårare
- Läkare som ordinerat prov informerar patient om diagnos samt ger förhållningsregler
- Ev sjukskrivning hanteras av läkare på HC

Smittläget vecka 40

Smittskyddsenheten

Sammanfattning smittläget v 40

- Antalet Covid-19-fall minskade något i Västerbotten under vecka 40 jämfört med vecka 39. Antalet provtagna minskade också jämfört med veckan innan.
- 812 personer provtogs för covid-19 varav 173 blev positiva, 102 av dessa var vårdpersonal. Andelen positiva bland provtagen personal var 20 % vecka 40 (en minskning från 24% vecka 39). Veckan innan var 205 personer positiva för covid-19, varav 122 var vårdpersonal.
- En minskning av fall ses i Skellefteåområdet och Umeåområdet, en marginell ökning i Södra Lappland. En minskning av fall ses i de flesta åldersgrupperna. 100% omikronvarianter. Sedan vecka 29 står BA.5 för mer än 90 % av de sekvenserade proverna och med enstaka BA.4 och BA.3.
- Fortsatt många fall av **harpest (tularemi)** ses i länet. Från och med 1:a augusti finns 80 anmälda fall med förekomst både i kust och inland. De senaste veckorna har dock kurvan börjat vända nedåt. Flest fall i Robertsfors kommun, följt av Vindeln och Umeå kommun.
- Apkoppor: 198 konstaterade fall i Sverige, i Europa ca 25 000 fall, globalt ca 71 000 fall (fram till 6/10). Ökningen i Sverige och Europa har stannat av, störst ökning ses fortsatt i Syd- och Nordamerika. I Sverige har färre än 10 fall per vecka diagnostiserats sedan mitten av augusti. För handläggning, se information på linda <https://linda.vll.se/vard/vardhygien-och-smittskydd/apkoppor>
 - Sjukdomen är allmänfarlig, se smittskyddsblad på <https://slf.se/smittskyddslakarforeningen/smittskyddsblad/>
 - Sverige har tilldelats en begränsad mängd vaccindoser mot apkoppor. Vaccinet finns i Sverige och distribueras till regioner för att ges som primärprofylax och till personer som exponerats för viruset. Vaccination som enskild åtgärd är inte tillräckligt för att bryta smittspridningen utan övriga smittskyddsåtgärder behöver också vidtas.

Fall av covid-19 per vecka (provtagning endast på medicinsk indikation samt bland vårdpersonal med symtom)

